

Fujimori, contra les cordes

Alberto Fujimori Fujimori es troba en les hores més baixes des que va ser elegit president de Perú, el 1990, després de derrotar de manera sorprenent l'escriptor Mario Vargas Llosa. La caiguda, que sembla imparabile segons les enquestes, arriba uns mesos després del seu èxit més espectacular i controvertit: el rescat, l'abril passat, dels ostatges que havia segrestat un escamot del Moviment Revolucionari Tupac Amaru (MRTA) a la residència de l'ambaixador del Japó. Amb paciència i astúcia, dues de les seves virtuts, Fujimori va aconseguir recuperar els ostatges sans i estalvis sense fer cap concessió a Néstor Cerpa Cartolini, el comandant Evaristo. Al contrari, perquè no hi hagués dubtes de la seva contundència, no va sobreviure ni un dels segrestadors. D'aquell episodi es recorda l'escena en què l'eufòric cabdill va passar al costat del cos abatut de Cerpa, en una escala de la residència diplomàtica. Fou la humiliació pòstuma de Fujimori al guerriller que s'havia atrevit a desafiar-lo.

Com una maledicció del comandant Evaristo, els escàndols se li han acumulat després d'una operació que va ser elogiada per la majoria dels peruans i de les capitals occidentals. El primer va ser la negativa de tres magistrats constitucionals d'acceptar la segona reelecció presidencial. El segon, la dimissió de diversos ministres, entre ells el cap de la diplomàcia, potser cansats del seu estil autoritari. La tercera, les denúncies sobre les corrupteles de Vladimiro Montesinos, l'omnipotent i odiat cap dels serveis de seguretat. La quarta, l'impactant testimoni d'una agent secreta, que va assegurar que havia estat torturada pels propis companys. La quinta, la persecució d'un empresari d'origen israelià que controla una televisió que li ha donat l'esquena. La sexta, les revelacions sobre el lloc de naixement del president.

Fujimori es troba a la corda fluixa. Els militars sembla que li fan costat, però el món de la comunicació, tan poc crític en el moment del tancament del Congrés,

el 1992, i amb les contínues violacions dels drets humans, li comença a donar l'esquena. Els motius d'aquesta metamorfosi són un misteri, perquè la premsa peruana, amb algunes excepcions, no s'ha destacat per denunciar els excessos del poder, sigui quin sigui aquest. El mateix Baruch Ivcher, desposseït de la nacionalitat de manera ignominiosa, defensava fa ben poc des de Frecuencia Latina els militars i la política de Fujimori.

Malgrat trobar-se en una situació límit, no sembla que

Fujimori pugui caure de la corda. És un bon malabarista que se n'ha sortit de moments delicats, com l'ofensiva de Sendero Luminoso, a principis dels 90, i l'autocop de 1992, quan va ser condemnat internacionalment. En el discurs de les *Fiestas Patrias*, a finals de juliol, ja va deixar anar algunes mesures populistes, que poden retornar-li el fervor de les classes més baixes que van fer possible la seva elecció, el 1990. Ell, que ha governat d'esquena als desheretats, ara pot estar temptat de recórrer als pobres per recuperar la popularitat perduda. En això li pot ajudar el descrèdit que continuen patint el partits tradicionals. Fujimori els va liquidar el 1992 —la gent va aplaudir perquè n'estava tipa de prepotència i corrupció—

i no sembla que hagin aixecat cap. En les últimes eleccions presidencials, el 1995, el candidat més votat va ser un apolític, l'ex-secretari general de les Nacions Unides, Javier Pérez de Cuéllar, perquè els partits conservadors no van trobar ningú amb presència per competir contra la piconadora Fujimori. L'APRA, una formació ben implantada al país, va ser destruïda per l'anterior president, Alan García, un dels estadistes més desastrosos que hagi conegut Amèrica Llatina, que ja és dir molt. ■

ANTONI CASTEL

"Fujimori es troba a la corda fluixa. Els militars sembla que li fan costat, però el món de la comunicació, tan poc crític en altres situacions, comença a donar-li l'esquena."